

ISSN 1563-0242
Индекс 75869; 25869

ӘЛ-ФАРАБИ атындағы ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ

ҚазҰУ ХАБАРШЫСЫ

Журналистика сериясы

КАЗАХСКИЙ НАЦИОНАЛЬНЫЙ УНИВЕРСИТЕТ имени АЛЬ-ФАРАБИ

ВЕСТИНИК КазНУ

Серия журналистики

AL-FARABI KAZAKH NATIONAL UNIVERSITY

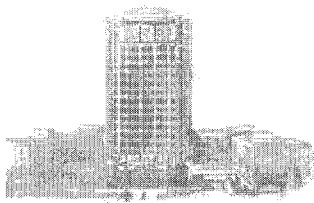
KazNU BULLETIN

Journalism series

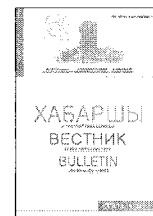
№3 (41)

Алматы
«Қазақ университеті»
2016

ХАБАРШЫ

ЖУРНАЛИСТИКА СЕРИЯСЫ №3 (41)

25.11.1999 ж. Қазақстан Республикасының Мәдениет, ақпарат және қоғамдық келісім министрлігінде тіркелген

Куәлік №956-Ж.

Журнал жылына 4 рет жарыққа шығады

ЖАУАПТЫ ХАТШЫ

Дуднинова Е.И., филол.ғ.к. доцент
(Қазақстан)

РЕДАКЦИЯ АЛҚАСЫ:

Мелеубек С.М., филол. ғ.к., доцент, әл-Фараби атындағы ҚазҰУ (ғылыми редактор) (Қазақстан)
Садуақасов А.А. аға оқытушы, (ғылыми редактордың орынбасары) (Қазақстан)
Велитченко С.Н., филол.ғ.к., доцент (редактор) (Қазақстан)
Мамырова К.С., аға оқытушы (редактор)(Қазақстан)
Антипов К.В., э.ғ.д., профессор, И. Федоров атындағы Мәскеу Мемлекеттік баспасөз университетінің ректоры (Ресей)
Барлыбаева С.Х., т.ғ.д., профессор, әл-Фараби атындағы ҚазҰУ (Қазақстан)

Беккер Р., э.ғ.д., Н. Конерник атындағы университеті халықаралық қатынастар факультетінің деканы (Польша)

Браун М., профессор, Вайоминг университеті (АҚШ)
Бекболатұлы Ж., э.ғ.к., проф.м.а, әл-Фараби атындағы ҚазҰУ (Қазақстан)

Иүргөжина Ш.И., филол.ғ.д., профессор, әл-Фараби атындағы ҚазҰУ (Қазақстан)

Окай А., профессор, Ыстамбұл университеті (Түркия)

Сұлтанбаева Г.С., саясн ғ.д., профессор, әл-Фараби атындағы ҚазҰУ (Қазақстан)

Шыңғысова И.Т., филол.ғ.д., профессор, әл-Фараби атындағы ҚазҰУ (Қазақстан)

Ғылыми басылымдар бөлімінің басшысы

Гульмира Шаккозова
Телефон: +77017242911
E-mail: Gulmira.Shakkozova@kaznu.kz

Редакторлары:

Гульмира Бекбердиева, Азгла Хасанқызы

Компьютерде беттеген

Айша Қалтева

Жазылу мен таратуды үйлестіруші

Мәлдір Әміртайқызы
Телефон: +7(727)377-34-11
E-mail: Moldir.Omirtaikyzy@kaznu.kz

ИБ №10325

Басуға 13.12.2016 жылы қол қойылды.
Пішімі 60x84 1/4. Көлемі 12,9 б.т. Офсетті қағаз. Сандық басылыс.
Тапсырыс №33. Таралымы 500 дана. Бағасы келісімді.
Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университетінің
«Қазақ университеті» баспа үйі.
050040, Алматы қаласы, әл-Фараби даңғылы, 71.
«Қазақ университеті» баспа үйінің баспаханасында басылды.

© Әл-Фараби атындағы ҚазҰУ, 2016

“МАЗМҰНЫ – СОДЕРЖАНИЕ

1-бөлім	Раздел 1
Журналистика: қоғам, тіл, тарих, саясат, заң, экономика	Журналистика: общество, язык, история, политика, закон, экономика

<i>Ibrayeva G.</i> Concepts of images “past” and identify the “real” in the perception of youth events of the twentieth century: the historical media discourse.....	4
<i>Шыңғысова Н.Т., Капарова Е.А.</i> Халықаралық журналистиканың даму тенденциялары	8
<i>Сұлтанбаева Г.С., Велитченко С.Н.</i> Общество знаний как составляющая концепции нового казахстанского патриотизма	14
<i>Жақсылықбаева Р.С.</i> Экономикалық басылымдардың өзекті мәселелері	20
<i>Ошанова О.Ж.</i> Бұқаралық ақпарат құралдары саласындағы интеллектуалдық меншікті қорғау.....	24
<i>Кенжегулова Н.С.</i> Причины возникновения Декабрьского восстания 1986 года: ретроспективный взгляд (К тридцатилетнему юбилею возникновения Декабрьского восстания).....	30
<i>Құрманбаева А.А., Балабекұлы Д.</i> «National Geographic» журналы: бренд спецификасы.....	36
<i>Альжанова А.Б.</i> СМИ о загадке сонной болезни в Акмолинской области.....	40
<i>Мусинова А.А.</i> Заемствованная лексика в русском языке казахстанцев как результат формирования общеказахстанской культуры.....	46

2-бөлім	Раздел 2
Ақпарат әлемі	Мир информации

<i>Ахметова Л.С.</i> Брестская крепость и КазГУ: связь времен	54
<i>Shyngysova N.T.</i> The base of suitable service with Mass Media	60
<i>Сұлтанбаева Г.С.</i> Мультимедиалық журналистика мүмкіндіктері	66
<i>Барлыбаева С., Тлепбергенова А.</i> Реализация программы «Информационный Казахстан-2020»	72
<i>Әлімбаева С.Қ., Мысаева Қ.Н.</i> Қазақстан нәсілдік кемсітушілікке қарсы мемлекет.....	78
<i>Дудинова Е.И., Мухамдиева Л.И.</i> Аспекты влияния новых технологий на образовательные процессы: опыт факультета журналистики КазНУ имени аль-Фараби	86
<i>Велитченко С.Н.</i> Коммуникационная свобода деятельности журналиста: критерии и формы.....	92
<i>Жұртбай Н.Т., Мамырова К.С.</i> Статистикалық бағдарламалардың ғылыми зерттеулердегі рөлі	98

Авторлар туралы мәлімет

Нбраева Галня – п.ғ.д., профессор, әл-Фараби атындағы ҚазҰУ
Шыңғысова Назгул – ф.ғ.д., профессор, әл-Фараби атындағы ҚазҰУ
Сұлтанбаева Гүлмира – с.ғ.д., профессор, әл-Фараби атындағы ҚазҰУ
Жақсылықбаева Римма – ф.ғ.к., доцент, әл-Фараби атындағы ҚазҰУ
Ошанова Орынтай – ф.ғ.к., доцент, әл-Фараби атындағы ҚазҰУ
Кенжеғұлова Нарбин – ф.ғ.к., доцент, Халықаралық Бизнес университеті
Құрманбаева Алмағұл – ф.ғ.к., доцент, әл-Фараби атындағы ҚазҰУ
Альжанова Айгерим – ф.ғ.к., доцент, әл-Фараби атындағы ҚазҰУ
Мусннова Асел – ф.ғ.к., доцент, әл-Фараби атындағы ҚазҰУ
Ахметова Лайла – т.ғ.д., профессор, әл-Фараби атындағы ҚазҰУ
Сұлтанбаева Гүлмира – с.ғ.д., профессор, әл-Фараби атындағы ҚазҰУ
Барлыбаева Сауле – ф.ғ.к., доцент, әл-Фараби атындағы ҚазҰУ
Тлепбергснова Айман – ф.ғ.к., доцент, әл-Фараби атындағы ҚазҰУ
Әлімбекова Саяғұл – PhD докторант, әл-Фараби атындағы ҚазҰУ
Мысаева Қарлыға – ф.ғ.к., доцент, әл-Фараби атындағы ҚазҰУ
Дудинова Елена – ф.ғ.к., доцент, әл-Фараби атындағы ҚазҰУ
Велтченко Светлана – ф.ғ.к., доцент, әл-Фараби атындағы ҚазҰУ
Байгожина Дана – аға оқытушы, әл-Фараби атындағы ҚазҰУ
Медеубек Сағатбек – ф.ғ.к., доцент, әл-Фараби атындағы ҚазҰУ
Муканова Гюльнар – т.ғ.к., доцент, әл-Фараби атындағы ҚазҰУ
Саиарходжаева Нүргүл – аға оқытушы, әл-Фараби атындағы ҚазҰУ
Есхуатова Назым – аға оқытушы, әл-Фараби атындағы ҚазҰУ
Әбжанов Қосылған – ф.ғ.к., доцент, әл-Фараби атындағы ҚазҰУ
Иманалнев Жалғас – ф.ғ.к. доцент, әл-Фараби атындағы ҚазҰУ
Қабылғазина Клара – асоциативті профессор, әл-Фараби атындағы ҚазҰУ
Әбдіжәділқызы Жидегұл – ф.ғ.к., доцент, әл-Фараби атындағы ҚазҰУ
Ложникова Ольга – аға оқытушы, әл-Фараби атындағы ҚазҰУ
Исабек Нұрдеулет – профессор, әл-Фараби атындағы ҚазҰУ
Омарова Бәтіш – аға оқытушы, әл-Фараби атындағы ҚазҰУ
Тілепберген Ақмөлдір – оқытушы, әл-Фараби атындағы ҚазҰУ
Мерсибасва Қарлығаш – аға оқытушы, әл-Фараби атындағы ҚазҰУ
Тасилова Айгерім – докторант, әл-Фараби атындағы ҚазҰУ
Кішібаева Ғазиза – магистрант, әл-Фараби атындағы ҚазҰУ
Қарабаласва Динара – магистрант, әл-Фараби атындағы ҚазҰУ
Мухамадиева Лариса – аға оқытушы, әл-Фараби атындағы ҚазҰУ
Губашева Дарига – ф.ғ.к., доцент, әл-Фараби атындағы ҚазҰУ
Мамырова Кулайым – аға оқытушы, әл-Фараби атындағы ҚазҰУ
Жұртбай Назым – оқытушы, PhD доктор, әл-Фараби атындағы ҚазҰУ

Шыңғысова Н.Т., Капарова Е.А.

**Халықаралық
журналистиканың даму
тенденциялары**

Халықаралық журналистика – БАҚ пен журналистер қызметінің халықаралық аспектілерін зерттеумен айналысатын журналистика саласы. Қазіргі таңда аталмыш сала жоғары қарқынмен жан-жақты дамып келе жатыр. Мақалада халықаралық журналистиканың даму тенденциялары мен жаңа ақпараттық қоғамның ерекшеліктері қарастырылады.

Түйін сөздер: халықаралық журналистика, даму тенденциялары, журналистиканың жаһандануы, журналистиканың коммерциялануы.

Shyngysova N.T., Kaparova E.A.

**Development tendencies of
international journalism**

International journalism – branch of journalism, which research international aspects of Mass media’s activity and journalists. Nowadays international journalism develops rapidly. In this state main tendency of developing international journalism and characteristics of new informational society.

Key words: International journalism, tendency of development, globalization of journalism, commercialization of journalism.

Шыңғысова Н.Т., Капарова Е.А.

**Тенденции развития
международной журналистики**

Международная журналистика – направление журналистики, которое занимается исследованием международных аспектов деятельности СМИ и журналистов. На сегодняшний день международная журналистика развивается быстрыми темпами. В статье определены основные тенденции развития международной журналистики и особенности нового информационного общества.

Ключевые слова: международная журналистика, тенденции развития, глобализация журналистики, коммерциализация журналистики.

**ХАЛЫҚАРЛЫҚ
ЖУРНАЛИСТИ-
КАНЫҢ ДАМУ
ТЕНДЕНЦИЯЛАРЫ**

Халықаралық журналистика БАҚ нен журналистер қызметінің халықаралық аспектілерін зерттеумен айналысатын журналистика тармағы. Журналистиканың аталған бөлімі халықаралық оқиғаларды, ұлттар арасындағы түрлі қақтығыстарды, шет елдерде болып жатқан жаңалықтарды тарату арқылы бүкіл әлемді бір-бірімен ақпарат таратудағы жаңа технологияларды қолдана отырып байланыстырады. Халықаралық журналистика бүгінде журналистиканың ең маңызды салаларының біріне айналған. Халықаралық журналистика саласындағы зерттеулер бүгінгі күні ақпараттық қоғам қалыптастыру және «жаңа» БАҚ-тың құрылуы (мультимедиа мен жаһандық байланыс тораптарының синтездесуі нәтижесінде туындаған БАҚ) жағдайындағы бұқаралық ақпарат құралдарының өзгеруіне жіті назар аударып отыр.

Бұқаралық ақпарат құралдары қызметінің ұлттық ерекшеліктеріне қарамастан, халықаралық журналистиканың жалпы, әлемдік даму тенденциялары бар.

Заманауи қоғамда:

1. Ақпараттың жаһандану нәтижелерін есепке алу және оны аймақтық еураныспен байланыстыру;
2. Журналистика мен экономиканың БАҚ ұйымдары деңгейінде ғана емес, кең ауқымда өзара байланысы мен тәуелділігі;
3. Бұқаралық ақпарат құралдарын монополияландыру мен капиталды біріктірудің жаңа түрлері;
4. БАҚ-тың одан әрі дамуы мен мамандануы;
5. Соңғы онжылдықта орын алған шет елдегі тәжірибелік журналистиканың маңызды ерекшеліктері;
6. БАҚ-ты техникамен қамтамасыз етуге мемлекеттердің инновациялық саясаты мен ұлттық құндылықтарының әсері.

Халықаралық журналистиканың маңызды мәселесі ақпараттық қызметтің жаһандануы мәселесі болып отыр. Жаһандану әлем халықтарының мәдениетін өзара байланыстыра, байыта отырып, ашық типтегі қоғамға айналуына тигізіп жатқан әсері мол. Сондай-ақ, әлемнің кез келген түкпірімен бір сәтте ақпарат алмасып, бұқаралық сананы дамытуға, елдер мен халықтардың рухани даму тенденциялары байқала бастады. Бүгінде жаһандық қоғам әлемде орын алып жатқан халықаралық жағдайлардың трансұлттық БАҚ-тардан барынша толық, әрі сәйкесті ақпаратты талан етеді. Бұл заманның жаңа талабы.

Ақпараттық мекемелерді құқық қорғау, экологиялық, дінн қоғамдық бірлестіктер жиі сыпша ала бастады.

Журнал-газеттерді жаңа түрлерінің, радио мен телевидениенің қызметінің, технологиялық, ақпараттық және байланыс процестерінің жаңа жетістіктері біздің жаңа ақпараттық қоғамға аяқ басқанымызды көрсетеді. Футурологтардың болжағанындай, ғылыми-техникалық революция бұқаралық коммуникация құралдарына әсерін тигізді.

Ақпараттық үрдістердің бүкіләлемдік деңгейге шығып, ақпарат кеңістігі пайда болды, жаңа ақпараттық технологияларды ғаламдық деңгейде пайдалану мүмкіндігі туды. Осылайша, адамзат қоғамындағы журналистиканың қызмет аясы кеңейіп, рөлі артуда. Г.В. Жирков: «XXI ғасыр – электронды мифология дәуірі болмақ». Біз оның лебін сезіне бастадық деген болатын.

Ғылым мен техника дамуы ақпаратты жинау, өңдеу, сақтау мен таратуға бірқатар өзгерістер әкелді. Аталған жағдайларда бұқаралық ақпарат құралдарының дамуына әсер ететін мемлекеттің реттеушілік рөлі күшіне енеді.

Журналистика дамуының әлемдік тенденцияларын сараптау – ақпараттық жаһандануы әлемдік қауымдастықтың ақпарат тарату стратегияларын қайта қарап, жаңалауға жол ашты.

Жаһандық ақпарат пен «аймақтық ақпараттың» бірігуі БАҚ-тың қоғамдық пікір қалыптастырып, оны басқару әрекеттерін одап әрі жандандыра түсуде. «Ауқатты» және «әлсіз» мемлекеттер арасындағы шекара одан әрі алшақтап, адам бостандығына, баспасөз бен сөз еркіндігіне қауіп төндіріп отыр.

Қазіргі таңда журналистика мен экономика арасында тығыз байланыс орнап жатыр. БАҚ-тың экономикалық құрылымы өзгеруде. Жарнаманың қаржы көзі ретіндегі рөлі артып, әлемнің көптеген елдерінде мемлекет түрлі жеңілдіктер мен гранттар беру, үкіметтік жарнама арқылы БАҚ-ты қаржыландырады.

Бұқаралық ақпарат құралдарының қаржы-өндірістік топтарға енуі БАҚ-тың қаржылай тұрақты болуына септігін тигізеді. Баспаөздің дифференциациясы мен мамандануы басылымның, радио мен телеарна қызметінің әсерлілігін күшейтеді.

Шетел тәжірибелік журналистикасының өзгерістерінің ішінде, бірнеше маңызды бағытты атап көрсетуге болады: «ұлттық», тұтынушылық, зерттеу, «жаңа» журналистика және т.б. бағыттар. Бұл бағыттардың мақсаты – әр бұқаралық ақпарат құралдарының қай салада

болмасын, нақты материал жариялау. Сонымен қатар, аталмыш бағыттар заманауи журналистикаға әсерін тигізіп жатқан нарықтың талабына сәйкес келеді.

Ғылым мен техниканың дамуы заманауи бұқаралық ақпарат құралдары мен байланыс құралдарына, журналист қызметінің түрі мен әдістеріне айтарлықтай әсер етті.

Соңғы жылдары ақпараттық кеңістіктің жаһандануы аталған түрлі үрдістер орын алып кетті. Бұл құбылыс байланыс техникасы мен электрониканың жетістіктерімен тығыз байланысты. Ақпараттың тыңдармандар мен оқырмандарға, корермендерге тез арада жете бастағандығынан, түрлі оқиғалардың куәгерлері де көбейе бастады. Мыңдаған километр қашықтықтарға қарамастан, ол куәгерлердің арасына біз де кіреміз. Бір сұрақ туындайды. Бұл құбылыс қандай әлеуметтік нәтиже береді?

Компьютерлік желілер бүкіл әлемді жаулап алып жатыр. Қазір әлемнің кез келген түкпірінен әркім өзінің таңдаған ақпарат көзінен қалаған ақпаратын ала алады. Ғылыми-техникалық прогрестің журналистикаға енуі ойламаған жетістіктерге қол жеткізді.

Халықаралық журналистиканың дағдарыстық жағдайлары. Ақпараттық кеңістіктің жаһандауына қарамастан, қауырт соғыс аяқтала салысымен халықаралық журналистика дағдарысқа ұшырады. Шет елдердегі медиа ұйымдардағы тілшілер қосынының азаюынан, БАҚ тәжірибесінде өзге елдің ақпаратын қайта жариялаудың көбеюі, телевидение мен радиодағы, газет бастеріндегі бөлімдер мен айдарлардың қысқаруы, тіптен мүлдем жойылып кетті. Мәселен, 30 жыл бұрын АҚШ телеарналарының жаңалықтар бағдарламасында халықаралық ақпарат эфир уақытының 45% алса, XXI ғасырларда көлемі 15,5%-ға қысқарған. Көптеген елдерде халықаралық тақырыптарды қозғайтын кәсіби басылымдардың саны мүлдем азайып кеткен.

2001 жылдың 11 қыркүйегінде орын алған жағдайдан кейін баспасөздің қызығушылығы әлемдік деңгейге қайта жандана бастады. Жалпы бұл жағдай әлемдік журналистиканың назарынан тыс қалғай жоқ. Ақпараттық процестердің жаһандануына қарамастан, әлемнің әр аумақтарындағы елдердің ірі БАҚ-тардың назарына ілікпей қалып жатқандығынан, әлемнің медиалық аясы тарыла бастады. Сыни сарапшылардың айтуы бойынша, бірқатар мемлекеттер әлемнің медиа картасынан жойылып кетіп жатыр. Бұл – қазіргі таңдағы БАҚ-тың күшін көрсетеді. ...

Заманауи халықаралық журналистиканың даму тенденцияларын дұрыс жүргізу БАҚ саласындағы ұлттық саясатты дұрыс жөнге келтіруге көмектеседі.

Халықаралық журналистиканың ХХІ ғасырдың басындағы дамуы қарама-қайшы тенденциялармен бірге келді. Біріншіден, әлемнің көптеген елдерінде мерзімді және электронды басылымдардың коммерциялануы байқалды (Д. МакКуэйлдың айтуы бойынша, нарықтық таланттар ғаламдық массмедиа мәдениетіне айпалып бара жатыр). Ірі трансұлттық корпорацияларға тиесілі медпалық және меншік, медиамагнат түсініктері пайда бола бастады. Жаһандық ақпарат кеңістігі дамып келе жатыр. Ал екіншіден, ақпараттық кеңістікте қоғамдық белсенділік, БАҚ-ты сынға алу мен мониторинг құрайтын азаматтық мекемелердің қызметі даму үстінде. Сол арқылы халықаралық қоғамдық бұқаралық ақпарат құралдарын дамыту мәселесі – бүгінде халықаралық журналистиканың алдында тұрған үлкен міндет.

Журналистиканың коммерциялануы. Коммерциялану дегеніміз – ақпараттық нарық факторларының әсерінеп туындайтын медпалық кеңістіктің құрылымдық және мазмұндық ерекшеліктері. Журналистикада баспасөз нақты бір нарыққа қызмет етеді деген түсінік қалыптасқан. Алайда, журналистиканың өзге модельдерін алға тартушылар, журналистер өз үндесулерін белгілі бір азаматтарға, қоғамдық пікірге немесе оқырманға арнайы бағыттайды деген ойда.

Нарық заманында газет пен журналдардың басылуы, көрсетілім қызметі ақпараттық индустрияның ажырамас бөлігіне айналып бара жатыр. Бүгінгі халықаралық журналистика ақпараттық индустрияның қойылатын талаптарына, менеджмент пен маркетингтің стандарттарына толық сай келеді. Шетелдік журналистерге арналған американдық орталықтардың бірінде: «Американдық жаңалықтар индустриясы кәсіп болып табылады», – деген. «Үлкен Еуропада» бұқаралық ақпарат құралдарын «медиаиндустрия», ал журналистің туындысын «медиаөнім», – деп, оны тауар өнімі ретінде қарастырады. Сәйкесінше, журналистер мен БАҚ-ты ақпарат нарығына тауар мен қызмет ұсынушылар.

Журналистиканың қарқынды коммерциялануы мен массмедиаға мемлекет тарапынан

бақылау азайғандықтан, БАҚ пен журналистердің қызметін нарықтық механизм арқылы экономикалық жолмен реттеу қажеттілігі туды. Нарықтың қысымы бұқаралық ақпарат құралдары мен журналистерге: «бәсекелестік ортасында олар маркетинг ережелеріне сай қызмет етіп, коммерциялық табыеқа жету немесе нарықта өз ережелерін орнату керек», – деп, «ойын тәртібін» түсіндіріп, басымдылықтарды анықтап берді.

Нарықтық ортаның көш басына қатаң бәсекелестігіне барынша ауқымды аудиторияның назарын өзіне аударта алған, басылымдар мен жарнамадан түсетін қаражаттың олшесмін анықтап беретін, жалпы айтқанда, коммерциялық табыстың кілті болатындай жоғары рейтингке қол жеткізгендер ғана қол жеткізе алады.

Журналистер мен редакторлар көрсеткіш мәселесімен бас қатырып жүргенде, нарық талаптары күшіне еніп кетеді. Осы орайда екіжақты жағдай орын алып тұр. Әрдайым жоғары көрсеткішке ұмтылып, нарықты барынша жаулап алуға ұмтылыс көлеңкелі цезураға әкелін соқтырады. Журналистер кең ауқымды аудиторияның назарына ілікпей қалады деген оймен күрделі, қарама-қайшы, шын мәнінде маңызды мәселелерді жарияламайтын болады. Бұл жүйе аудиторияның журналистерден күткен тақырыптарын, сұранысын толықтай қанағаттандыра алмайтыны сөзсіз.

Мақалада халықаралық журналистиканың даму тенденциялары қарастырылған. Журналистиканың жаһандануы, халықаралық журналистиканың дағдарыстық жағдайлары, журналистиканың коммерциялануы сияқты әрекеттерден журналистиканың қалпы өзгерін жатыр. Дәстүрлі журналистика жаңаруда. Бұқаралық коммуникацияның тарихи және заманауи дамуы қаншалықты күрделі әрі қарама-қайшы болып көрінгенімен, журналистиканың заманауи өркеніеттің дамуына тигізген үлесі өте жоғары. Бүгінгі қоғам бұқаралық ақпарат құралдарынсыз қызмет ете алмайтын медналанған әлеуметке айналды. Журналистика адамзат тағдырына әсер ете бастағандықтан, халықаралық журналистиканың болашақ дамуы адамгершілік, демократияға қағидаларына сай дамып, әлсмі жұртшылығының мәдени алуан түрлілігі сақталып, өзара сыйласымға сай құрылуы керек.

Әдебиеттер

- 1 Уикипедия: https://kk.wikipedia.org/wiki/halykaralyk_zhurnalistika
- 2 Михайлов С. Современные тенденции развития журналистики <http://evartist.narod.ru/text3/94.htm>
- 3 Халықаралық журналистика тәжірибесі <https://gov.kz/.../xalyqaralyq-zhurnalistika-tazhibesi.html>
- 4 Алматыда журналистика мәселелеріне байланысты жыл сайынғы кездесу өтті https://kaztv.old3.kaztrk.kz/.../page_78282_almatyda-zhurnalistika

Referenses

- 1 Uikipediya: https://kk.wikipedia.org/wiki/halykaralyk_zhurnalistika
- 2 S. Mikhailov. Modern trends in journalism <http://evartist.narod.ru/text3/94.htm>
- 3 Halyqaralyq journalism tazhibesi <https://gov.kz/.../xalyqaralyq-zhurnalistika-tazhibesi.html>
- 4 Almatyda journalism maselelerine baylanysty zhy1 sayyngy Kezdesu otti https://kaztv.old3.kaztrk.kz/.../page_78282_almatyda-zhurnal